

Terveysportti auki hammaslääkäreille

Tietokoneen käyttö hammaslääkärin työssä on jo aikoja sitten ohittanut sen vaiheen, jossa oikea hyöty oli kyseenalaista ja kirjaimet atk tarkoittivat automaattisesti turpoavia kustannuksia. Tietokone alkaa olla välttämätön potilastietojen ja kuvien tallennuksessa ja erilaisessa vastaanotto toimintaan liittyvässä yhteydenpidossa niin julkisella kuin yksityiselläkin puolella.

Käyttöä on piiskannut eteenpäin laajakaistayhteyksien hintojen roima lasku. Vielä jokin aika sitten Ruotsi oli Suomea edellä nopeiden Internet-yhteyksien käytössä. Nyt on naapurin ohi pyyhkäisty vauhdilla: laajakaistaliittymien määrä on kaksinkertaistunut puolessatoista vuodessa. Kolmasosalla suomalaisista kotitalouksista arvioidaan olevan laajakaistayhteys. Sellainen kuuluu yhä selvemmin myös hammaslääkärin työhuoneeseen.

Hammaslääkäreitä hyödyttäviä sovelluksia kehitetään myös jatkuvasti. Syksyllä käynnistyi yksityishammaslääkäreiden hakua helpottava www.etsihammaslaakari.fi-palvelu, jossa on jo yli 500 hammaslääkärin yhteystiedot. Maaliskuussa käynnejä tällä sivustolla oli yli 30 000 eli noin sata päivässä.

Hammaslääkäriliitto ja Hammaslääkärisseura Apollonia ovat nyt sopineet hammaslääkäreitä hyödyntävästä uudesta yhteistyöstä Suomalaisen Lääkärisseura Duodecimin kanssa – Terveysportti on avoinna nyt myös hammaslääkäreille. Terveysportti on maamme kattavin terveysalan portaali eli verkkopalvelu, joka omien toimintojensa lisäksi tarjoaa pääsyn useisiin muihin palveluihin. Duodecim käynnisti Terveysportti-hankkeen jo vuonna 2000 ja nykyään se on vakiinnuttanut asemansa koko terveydenhoitoalalla.

Suuri osa Terveysportista on maksullisia palveluja. Kaikki sairaanhoitopiirit ja yli 200 terveyskeskusta ovat hankkineet käyttöoikeuden Terveysportin tietokantoihin, muun muassa Lääkärin tietokantoihin, joista pystyy monipuolisesti hakemaan potilaalleen oikeaa hoitoa. Maksullisen käyttöoikeuden ovat hankkineet myös yliopistot ja suurimmat yksityiset lääkäriasemat. Palvelun etusivu avataan noin 25 000 kertaa päivässä, ja viime vuonna Terveysportissa avattiin yli 10 miljoonaa artikkelia.

Duodecimin kanssa tehdyn sopimuksen ansiosta hammaslääkärit pääsevät — kotoaan tai työpaikalta — moniin hyödyllisiin palveluihin Terveysportissa. Näitä ovat muun muassa Duodecim-lehti, Cochrane Library, Pharmacia Fen-

nica, Lääkeopas, Käypä hoito -suositukset, Potilasohjeet-tietokanta, ICD-10 ja toimenpideluokitukset. Palvelun avaaminen edellyttää ensimmäisellä kerralla rekisteröitymistä — joko FiMnet tunnuksella tai tämän lehden osoitetarrassa olevalla jäsennumerolla. Maksuttomien palvelujen lisäksi hammaslääkärit voivat ostaa itselleen käyttöoikeuden maksullisiin tietokantoihin, ennen muuta *Therapia Odontologica* -hakuteoksen verkkoversioon, joka on osa Terveysportin uutta Hammaslääketieteen tietokantaa.

Yhteistyö Duodecimin kanssa ei kuitenkaan merkitse vain uusia mahdollisuuksia hammaslääkärin tiedonhakuun. On sovittu, että Hammaslääkärilehti tullaan viemään Hammaslääketieteen tietokantaan, jossa se on paitsi hammaslääkärin myös muun terveydenhuollon henkilöstön saavutettavissa. Näin esimerkiksi lääkäri, joka hakee tietoa jostain taudista, tulee saamaan viitteitä myös Hammaslääkärilehden artikkeleihin. Hammaslääketiede lähentyy näin jälleen yhden pykälän kohti muuta lääketiedettä. Suu ei todellakaan ole erillinen saareke ihmisesä.

Tuskinpa Matti Äyräpää aavisti 124 vuotta sitten ollessaan perustamassa Duodecim-seuraa, millaisen yhteistyön merkeissä hammaslääkäreiden ja lääkäreiden tiedontarve kohtaisi 2000-luvulla. Hänellä oli kuitenkin visio korkealaatuisesta koulutuksesta ja tasokkaasta lääketieteestä, mitä nyt solmittu yhteistyö mitä parhaiten edistää.

MATTI PÖYRY